

Jihočeský kraj

Psaní pod Černou věží
9. ročník

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ studentů o Jihočeskou žabku 2011

Vítězné a vybrané práce

JIHOČESKÝ KLUB
OBCE SPISOVATELŮ

Pořádá Jihočeský klub Obce spisovatelů
a

Krajský úřad Jihočeského kraje
pod záštitou RNDr. Jany Krejsové

PŘEDMLUVA

Nejstarší a nejoblíbenější hra – hra se slovy...

Hraje ji každý, aniž si to uvědomuje, je základem vzájemné komunikace, informovanosti, umění a požitku z něho. Je součástí každého našeho dne a je úžasná a - nekonečná....

Jednou z možností, jak si otestovat své hráčské schopnosti v žonglování se slovy a výrazy, je literární soutěž o Jihočeskou žabku 2011, kterou již podeváté v rámci projektu Psaní pod Černou věží připravila jihočeská Obec spisovatelů v součinnosti s odborem školství Jihočeského kraje.

Původně byly soutěžní podmínky nastaveny pro základní a střední školy, později byly přibrány školy vysoké, ale letošní devátý ročník byl určen výhradně autorům od 15 do 19 let, tedy v podstatě studentům středních škol a odborných učilišť. Zdá se, že téma To snad není pravda!, vyhlášené na začátku roku, oslovilo poměrně široký okruh pisatelů a zájemců. Zapojilo se dohromady 56 mladých autorů z celého Jihočeského kraje. Přicházely soutěžní příspěvky nejen z krajského města, ale i z Písku, Tábora, Strakonice, Třeboně, Trhových Svinů, Týna nad Vltavou apod. A bylo opravdu velice těžké rozhodnout jen o několika vítězích. Ocenění si nepochybně zaslouží mnohem více soutěžících, než bylo možné odměnit, ale také školy, které účast v soutěži svým studentům zprostředkovávaly.

Již několik let se v čele seznamu škol s nejvyšším počtem studentů zapojených do soutěže drží Střední odborná škola veterinární, mechanizační s zahradnická a Jazyková škola s právem státní zkoušky a také Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola automobilová a technická, obě z Českých Budějovic. Tentokrát se k nim se slušným skóre přidalo i Gymnázium Písek a Obchodní akademie Třeboň, zabodovalo rovněž tábořské gymnázium. Jistě na tom svůj nemalý podíl mají i pedagogové, kteří na těchto školách vyučují náš mateřský jazyk.

Před třemi roky jsme k odměnám pro vítěze připojili i jakéhosi literárního Oskara – Jihočeskou žabku. A letos, díky podpoře Krajského úřadu a zejména krajské radní pro školství Jany Krejsové, máme pro účastníky soutěže další malé překvapení: knižní sborníček oceněných a některých dalších vybraných soutěžních prací.

Takže vám přejeme příjemné počtení a samozřejmě neuvadající inspiraci, aby vaše Múza neměla šanci zlenivět...

Hanka Hosnedlová
Jihočeský klub Obce spisovatelů

OBSAH

3	Adam Jenčo	Poslední sbohem
5	Kateřina Nováková	To snad není pravda!
8	Tereza Lošková	Žvýkačka
10	Vojtěch Vrba	Poříd'te si klon
12	Jan Jirkovský	To snad není pravda...
13	Nikola Vondráková	Záhadná záměna?
15	Veronika Krninská	Podzim
16	Martina Beranová	Děda
18	Zuzana Králová	To snad není pravda aneb Zase ráno!
20	Tereza Kropáčková	To snad není pravda
22	Anna Kyselová	Čtvrtek 18.

Poslední sbohem

(Dopis řeckého pšáka z doby peloponéské války)

Nejdražší Sofie,

tento dopis se mi nepíše snadno, neb jsem znaven bojem a tak marným proléváním krve. Už ani nevím, kdy jsem mohl naposledy ulehnout na tu tvrdou pryčnu a jen na pár minut se prospat. Když už na chvíli boje ustanou a já sním zamhouřit oči, tak se mi pod víčka vkrádají jen ty nejděsivější noční můry. Probudím se a noční můra jako by pokračovala dále.

Jak jen můžu ještě svobodně dýchat, když já sám jsem ukončil tolik životů. Mnoho lidí, kteří padli mou rukou, jako bych znal. Jako by to byli sousedé nebo příslušníci mé vlastní krve. Nepřítel někdy posílá do boje ženy a někdy i chlapce, kteří nestačili ani dospět v muže. Obličej každého takového člověka se mi krvavě vrývá do mysli. Snad pro ně bohové připravili lepší místo, než je toto.

Mezi vojáky takové řeči nahlas kolovat nesmějí, i když každému je to vidět v očích. Za takové myšlenky hrozí potupný trest, při kterém voják prochází mezi svými spolubojovníky, a ti ho bijí holemi. Každý, kdo by se snad jen zdráhal uhodit takového provinilce, by byl další; v řadě.

Někdy si říkám, že i nejhrůznější bestie podsvětí nebudí takovou zoufalost, zármutek, vztek a beznaděj jako tato válka a vše v ní. Jak zabíjení pokračuje a mrtvých přibývá, cítím, že ve mně zmírání i to poslední čisté, pravé a krásné, co mi ještě zbylo. A to je láska. Necítím se být člověkem, ba ani zvířetem. Démon je to, co se ze mě stalo.

Jak je možné, že bohové něco takového připustí? Jak je možné, že umírají desetitisíce lidí jen z rozmaru jediného? Jak je možné, že já sám ještě žiji, když jsem toho nejmiň hoden? Jak je možné, že vždy, když zazní roh a my vyjíždíme smrti vstříc a mne se zhostí ten válečný běs, tak se z něj vždy dostanu se zdravou kůží, když já si přeji zemřít nejvíce.

Přijde mi neuvěřitelné, že se někde na světě lidé smějí, rodí se děti a konají se hostiny, když zde se odehrávají taková zvěrstva. Vítězství se zde už dávno neoslavují. Jen pár vojáků, kteří pozbyli smyslu života, takový masakr zapíjejí medovinou a v opilosti se baví nad svými úspěchy. Ale nad opileckými radovánkami převládá tiché sténání a pláč.

Ruka už se mi ani nepřestává trást. Už se ani nesnažím ze sebe smýt krev padlých a raněných. Už si ani nepamatuji na domov a na nic v něm. Krutost a nenávist ve mně zabily

i vzpomínky na tebe, má drahá Sofie. Cítím, že i já se neodvratně měním v pouhou loutku ve zbroji. V jedné ruce štít a v druhé meč či kopí. Jen schránka ověšená tím vším, naplněná touhou zabíjet. Několikrát jsem sám sebe přistihl, jak se mi koutky úst samy od sebe rozšiřují při pomýšlení, že na čepeli mého meče ulpí krev nepřítele.

Poslední zbytky člověka, které ve mně kdysi přebývají, si přejí zemřít. Zemřít a už se nenarodit. Raději věčně bloudit podsvětím, než znovu zakusit taková zvěrstva. Proto popros za mě bohy, ať ukončí toto mé pozemské utrpení. Popros je a zapomeň na mě! Člověk, kterého jsi znala, muž, kterého jsi kdysi tak milovala a který kdysi tak vroucně miloval Tebe, byl poražen a vypuzen tou vraždící bestií, která mě ovládla.

Tento dopis je mým posledním. Muž, jenž ho píše, je jen stínem. Věř, že všechny ty zmařené životy jsou vepsány v mé tváři a já bych nesl tvůj pohled plný strachu a obav. Žij a doufej, že se tě tato hrůznost nikdy nedotkne. Žij a život cti a užívej ho plnými doušky. Žij a nech žít.

Bohové s Tebou.

Kdysi Tvůj Siphius

1. místo v literární soutěži o Jihočeskou žabku 2011

To snad není pravda!

Každý školní den začíná nám studentům stejně. Vstaneme, uděláme ze sebe lidi a odcházíme do školy. Cestou do školy trpíme a navzájem si sdělujeme své pocity z dalšího školního dne. Tyto názory se moc nemění, většinou pouze v případech divadelního představení, návštěvy kina nebo jiné klidné aktivity. Při poslouchání takovýchto rozhovorů nejednou zaslechnete: „To snad není pravda!“. Takové zvolání většinou dělá společnost nějaké písemné práci nebo zkoušení. Neméně často ho zaslechnete i ve školách, když se zrovna v neoblíbeném předmětu začne probírat nová látka. V takových případech výrok *To snad není pravda!* je v těsném závěsu za prohlášením *K čemu nám to bude?!*

Když jsem já osobně přemýšlela, kdy naposledy jsem použila výrok *K čemu nám to bude?!*, tak jsem došla k závěru, že mi jednotlivé hodiny splývají, ale když jsem se zamyslela nad výrokem *To snad není pravda!*, měla jsem jasno hned. Seminář cvičení z matematiky! S jakým nadšením jsem v září do něj vstupovala a s jakou radostí tam vždy ve čtvrtek odpoledne jdu. Nenapadá mě totiž lepší náplň takového čtvrtčního odpoledne. Ano, seminář z matematiky je ta osudná hodina, kdy jsem zvolání *To snad není pravda!* použila naposledy.

Přesně si vybavuji ten moment, kdy pan profesor pln nadšení přišel a s úsměvem na rtech nám oznámil další látku. Důkazy! Naše skupina, která je dokonalým vzorkem dnešní generace a zná slovo důkazy snad jenom z detektivek a kriminálek v televizi, propadla panice. Všichni jsme si v tu chvíli začali mapovat terén, kudy vede nejrychlejší cesta útěku, zda oknem, nebo dveřmi. Trochu nás uklidnilo, když oznámil, že z této látky se písemka psát nebude. Zřejmě se sám zalekl hrůzy v našich očích. Stejně si ale důkazy nezískaly naši náklonnost a nikterak mě osobně nenaplní, že budu vědět více než většina populace. Asi je čas si přiznat, že v otázce matematiky raději zůstanu s davem a nebudu vybočovat.

Jednou jsem se ale na seminář přihlásila, tak je slušnost alespoň dávat pozor. Jak jsem později zjistila, nebyl to vůbec špatný nápad. Teď se mi některé poznatky z hodin semináře můžou hodit, jsem totiž odhodlaná vám dokázat, že výrok *To snad není pravda!* je pravdivý a že profesoři, kteří nám dokolečka vysvětlují, že to možné je, nemají pravdu, a tudíž lžou. A lhat se nemá! Použiji tedy jejich vlastní způsoby proti nim.

Důkaz první: Výčtem všech možností

K důkazu, kdy máme vypsát všechny možnosti, které mohou nastat, nám pan profesor dodával: „Tento způsob lze použít pouze tehdy, není-li možnost nekonečně mnoho či pokud jich je konečně, ale příliš.“ Vystává tedy další otázka. Co znamená příliš? Když je někdo líný, tak i dvě možnosti jsou příliš. V našem případě ale skutečně možností je nekonečně mnoho, protože zvolání můžu použít při probírání krevní plazmy na biologii, větné skladby při češtině a dokonce i při angličtině, kdy se již v nepřeberném množství časů pomalu, ale jistě ztrácím.

Závěrem lze tedy říct, že důkaz první použít nelze.

Důkaz druhý: Přímý

U přímého důkazu máme poznámku, že z pravdivého předpokladu plyne pravdivé tvrzení. Můžeme tedy začít.

Pravdivý předpoklad: *To snad není pravda!*, pravdivé tvrzení: *Něco je pravda!* S tím musím souhlasit, něco skutečně pravda být může, ale to nás v tomto případě nezajímá. Důkaz druhý tedy také nevyšel.

Důkaz třetí: Nepřímý

Do sešitu jsem si hned pod nadpis zapsala poznámku: „Důkaz nepřímý použiji tehdy, nemůžu-li něco dokázat důkazem přímým.“ Jak logické, že?! Tuto podmínku splňujeme.

Nepřímý důkaz spočívá v tom, že výraz znegujeme a dokážeme nepravdivost negace, tudíž dokážeme pravdivost původního výroku.

Výrok: *To snad není pravda!*, negace: *To snad je pravda!* Zní to poněkud zvláště a ještě k tomu negace je pravdivá, takže nelze dokázat původní výrok. Samozřejmě to může vypadat, že si protičím, ale já nemám v plánu dokazovat, že učitelé vždy lžou. Čas od času se můžeme dostat k látce, která nás zaujme, a můžeme se dostat do situace, kdy bychom si z celého srdce přáli, aby to, co učitel řekl, se stalo výjimkou, která potvrzuje pravidlo, a aby to pravda byla. To se skutečně stát může, sice to není pravděpodobné, ale může.

Došli jsme tedy k závěru, že důkaz nepřímý také zklamal a my budeme muset pokračovat dále.

Důkaz čtvrtý: Sporem

Myslím si, že spor musí být nejoblíbenější důkaz. Studenti se často a rádi přou.

Důkaz čtvrtý je zajímavý tím, že my opět znegujeme výrok a musí nám vyjít nikoliv nepravda jako u předchozího důkazu, ale úplný nesmysl. Negaci máme provedenou již v předchozím bodě, a jak jsme již zjistili, vyšla nám pravda a pravda není nesmysl.

Začíná to být poněkud jednotvárné, nezdá se vám, mně tedy ano.

Ač mi už celá matematika pořádně motá hlavu a vám jistě taky, nemůžu zapomenout na oblíbený důkaz našeho pana profesora.

Důkaz pátý: Matematická indukce

Oblíbený pana profesora - noční můra nás ostatních. Tento důkaz je založen na Peanových axiomech. Či jsou ty axiomy, neumím ani přečíst, natož bych je uměla použít, nejlepší tedy bude tento důkaz vzdát a přiznat, že matematickou indukcí to také nepůjde.

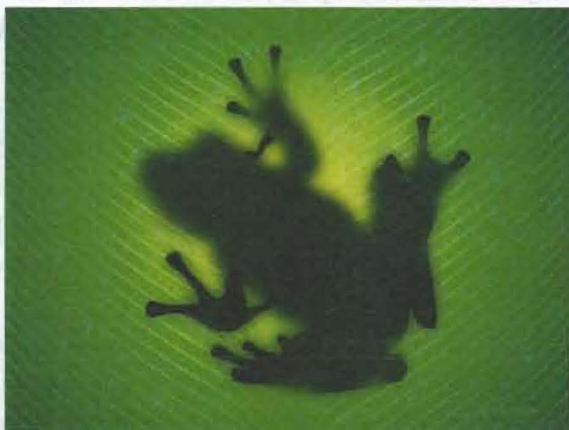
Dokázali jsme tedy to, že jsme nic nedokázali. To ale nevadí! Kde by to jeden vzdal, já pokračuji. Komu vadí, že jsme výrok *To snad není pravda!* nedokázali, nebo je mu to dokonce líto, tak ten ať nezoufá, já se nenechám snadno odbýt. Už od přírody mám tvrdohlavou povahu, a když si něco záměru, tak to také dokážu. Nemůžou mě v cestě za cílem zastavit nějaké důkazy, které stejně nikdo nikdy znovu netestoval. Je tedy docela možné, že my věříme něčemu, co vůbec není pravda, a je to pouze náhoda, protože jak jinak si vysvětlit neúspěch mého dokazování?! Já chybu nepřiznám, budu si stát pevně za svým. Nelze to těmito důkazy dokázat? Tak ať! Já jsem totiž o své pravdě naprosto přesvědčena a na svém názoru nehodlám nic měnit. A abych skutečně nemusela ranit svou víru v sebe sama a mohla mít pocit uspokojení ze své pravdy, stačí jedna jediná maličkost. Prohlásit výrok *To snad není pravda!* za axiom!

Co je axiom samozřejmě všichni víme, ale kdyby se tato práce přece jenom dostala do rukou někomu, kdo neprošel seminářem z matematiky, s čímž nepočítám, protože takový člověk už skončil se čtením u prvního, maximálně druhého důkazu, tak uvedu malé vysvětlení. „Axiom je tvrzení, které se nedokazuje, je všeobecně platné a nikdy nelze zpochybnit jeho pravdivost.“ Jako příklad by se dala použít věta *Ježíšek existuje!*, axiomem je sice pouze pár let od narození, ale většina dětí nemá potřebu ji nikterak dokazovat a plně věří rodičům.

Bohužel nemůžu cokoli prohlásit za axiom. Pro svůj vnitřní klid a pocit zadostiučinění to ale udělám. Když se tedy zvolím *To snad není pravda!* stalo axiomem, můžu s klidem prohlásit, že učitelé při svých výkladech lžou. Samozřejmě ne pokaždé, protože jejich výkladu musí dělat společnost právě daný výrok, aby se stal nepravdivým, a musíme mít také na paměti,

že existují výjimky, které potvrzují pravidlo. Tedy čte-li si toto pojednání nějaký kantor kroutící přitom hlavou, zajisté mu musí kdesi problikávat myšlenka, že tohle opravdu nemůže být pravda. Tentokrát ho ale musím zklamat. Tohle pravda je a nezbývá nic, než jen dodat, berte život s nadhledem.

2. místo v literární soutěži o Jihočeskou žabku 2011

Žvýkačka

Jsem zatím kus latexu roztaveného na 115 stupňů Celsia. Ale již brzy budu tuhnout a budou mě sekát na centimetrové polštářky, balit po deseti do papírového obalu a budu odvezena na pulty obchodů. A už jsem v krámě, ležím na dně obrovské krabice plné kamarádů vypadajících jako já. Snažím se udělat si prostor, ale všude kolem se tlačí tisíce ostatních. A už je to tady -veliké vysvobození, vyprošťuji mě ruce celkem mile vypadající silnější prodavačky s nepovedeným fialovým přelivem. Stisk má pevný, to tedy ano, ale na pána, který nás přivezl, se usmívá a mile mu mává na rozloučenou. Tady o nás bude dobře postaráno.

Krámeček to není zrovna dvakrát veliký, spíše koloniál malého městečka s dlouhou otevírací dobou a dvěma druhy jogurtu. V lehce ošuntělém stojanu s logem známé firmy na výrobu žvýkaček jsem dostala místo v první řadě. Fantastické. Paní má milý hlas, a tak si užívám její rozhovor s každým novým zákazníkem. Dozvídám se velmi zajímavé věci. Kdo právě zemřel a kdo zemřít chce. Kdo topil v sobotu kořata a kdo z chlapů má doma největší můru.

Mě však baví pozorovat některé starší paní. Jedna, paní Volánková, chodí každé ráno přesně v půl osmé, aby stihla ty nejčerstvější rohlíky. Vždy poprosí prodavačku o cigarety a využije jejího otočení k zadnímu regálu k bleskurychlému ohmatání všech rajčat a vybrání toho nejméně měkkého. Spokojené jsou obě dámy a já jim děkuji za výbornou podívanou hned po probuzení.

Tak si tak žiji týden v tomto útulném krámku se dvěma druhy jogurtu a dlouhou otevírací dobou, když tu mou rekreaci přeruší malý, střípatý kluk s rukama v kapsách. „Paní, chtěl bych žvejky. Ty melounový, paní,“ poručí si chlapec s téměř vyžvýkanými panty, jehož „paní“ zní spíše jako „paňé“. Ach ne, podruhé a naposledy ve svém životě (pokud existuje nějaká moje smrt) cítím ten pevný stisk mé opatrovatelky. A hurá do umolousané kapsy toho malého bandity.

Tak teď se podívám do světa, říkám si, a po východu z krámku pozoruji malou dírkou v kapse kalhot lidí procházející po ulici. Jeden pán vypadá jako hroch a další paní zase jako ze starého filmu. A je tu mladá dívka ve velmi krátkých letních šatech a hle, za ní se plazí dva kluci po kolenou a pořizují snímky jejích spodních kalhotek. Tak to jsem v obchodě nezažila. Po čtvrt hodině cesty zabočíme do městského parku a tady nadchází moje chvíle. Kluk mě

vyndá z kapsy, serve ze mě obal a velmi zkušeně a s velikou rychlostí mě vyhodí do vzduchu a poté chytí do úst. Uf, ještě že se to podařilo. Skončit na chodníku bych opravdu nechtěla.

Nevím, kdo mě chtěl v tuto chvíli trestat, proč zrovna do takovéto pusy jsem se musela dostat. „Kamarádi moji, viděli jste někdy zubní kartáček?“ snažím se navázat konverzaci se zuby, které si mě přehazují jak lvi kořist a dva z nich mě vždycky s vervou stisknou mezi sebe. „To je nějaká hra? Budu tu dlouho?“ vyptávám se, ale nikdo neodpovídá. Trpím ještě asi půl hodiny, jen tu a tam se mi naskytne sekundový výhled na alej stromů, kterou procházíme. To, když chlapec zdraví své známé slovem čau.

Avšak přijde vysvobození v podobě dívky v rudých přiléhavých šatech. Sedí jak víla na lavičce a mile se usmívá. „Půjdem?“ zašveholí jemně a raubitř se na ni zakření. „Jasan, krasavice,“ mrkne a sáhne pro mě do pusy. Po vyjmutí z úst mě velmi rafinovaně přilepí na lavičku vedle dívky, to když dělá, že dívka pomáhá vstát. Chytí se za ruce a odejdou kamsi do dáli. A tak jsem sama, sama a přilepena na parkové lavičce uprostřed malého městečka s malým koloniálem. Neuběhne však ani deset minut a řiti se ke mně starší pár na kolečkových bruslích. To snad není pravda! Ten pán sedá přímo na mě!

2. místo v literární soutěži o Jihočeskou žabku 2011

Poříd'te si klon

„Nutí vás vaše žena trávit s ní více času? Chce po vás, abyste s ní chodil na různé večírky, taneční zábavy, mluvil s ní o jejím soukromém životě či po vás dokonce požaduje...? Stop! Chcete-li trávit víc kyberčasu kyberpařbou, kyberrybařením, kybersledováním kybertelevize, navštěvovat kyberhospody či kyberzahybáním nebo dokonce dáváte-li přednost reálnému zahybání, kontaktujte nás, společnost Clonning Industries, a.s., a nebudete litovat. Volejte 989 765 232 414 989 979 989 002! Volejte ihned a dostanete ke svému klonu kartáč na vlasy zdarma!“

Tuto reklamu viděl Jan Turínský již mnohokrát, v kybertelevizi ji pouštěli bezmála pořád, ale nikdy předtím si nebyl tak jistý, že to chce zkusit. Vymáčkal celé číslo na svém kybermobilu. „Kyberkancelář společnosti Clonning Industries, a.s. Mohu vám nějak pomoci?“ ozval se medový hlas kyberspojovatelky. Na mobilu se zobrazila podle Jana krásná brunetka, tak přitažlivá, až se roztřásl. „Je to jen program, musím se uklidnit,“ řekl si v duchu a hned byl klidný. „Prosím, pane, mohu vám nějak pomoci?“ otázala se kyberspojovatelka již méně jemným hlasem. „Rád bych se objednal na odběr DNA na pozítří.“ Kyberspojovatelka se usmála, Jan však věděl, že její úsměv je jen souhrnem nul a jedniček, které mají přitáhnout zákazníky. „Kolik svých klonů si chcete objednat?“ řekla nyní opět medovým hlasem. „Jenom jeden.“ - „Přijďte pozítří v 10.25 světového času.“

„Jane, už se mi vůbec nevěnuješ. Za týden máme setkání střední školy a já bych byla ráda, kdybys tam šel se mnou.“ Jan souhlasně přikývl. „Máš pravdu, Diano. Půjdu s tebou na setkání. Ode dneška se ti budu daleko více věnovat,“ řekl Jan a přitom si potichu plánoval, jak to vyřeší. Na celé dva týdny odjede na svou chatu, kde se napojí přes svůj kybersyntetizátor a bude si užívat kyberzábavy, zatímco klon to schytá za něj. Usmíval se.

Budova Clonning Industries byla velkolepá, dokonalé architektonické dílo. Když vstoupil Jan dovnitř, zjistil, že zde skutečně ženský personál je, ale velmi nepodobný kyberpersonálu. Ženy, veskrze šedesáti a víceleté, zde dělaly uklízečky, až na jedinou výjimku stojící u pultu, poměrně mladou slečnu, asi tak dvacetiletou dívku, která byla podle Jana poměrně hezká. Šel směrem za ní. „Dobrý den, jsem zde objednan.“ - „Jméno?“ zeptala se dívka a Janovi ihned došlo, odkud má kyberspojovatelka medový hlas. „Jan Turínský. Vaše jméno?“ zeptal se Jan a šibalsky mrknul.

Po odebrání jednoho z vlasů a odebrání částečného obtisku paměti se dozvěděl, že klon bude hotov zítra. Rovněž se dozvěděl jméno a kyberčíslo kybermobilu slečny, která pracovala pro Clonning Industries. Dalšího dne si v 11:22 došel pro svůj klon, který měl některé jeho vzpomínky. Když ho spatřil, byl překvapen – na pohled byl opravdu dokonale stejný. Měl mnoho vzpomínek, obzvláště ty z nejbližších dní byly jasné. Ještě toho dne Jan odjel.

Jan 02 bylo výrobní označení klonu. Byl vzhledem stejný jako Jan – 180 cm vysoký, hnědovlasý, hnědooký člověk, na první pohled sympatický sedmadvacetiletý muž. Mentálně byl však natolik modifikován, aby se nebránil zničení, až ho už nebude zapotřebí. V Clonning Industries se opravdu dobře pojistili. Aby se dal rozeznat od skutečného, kdyby to bylo zapotřebí, měl na levé ruce náramek s vysílačem identifikačního signálu.

Dny plynuly a stalo se něco, s čím jeho výrobci nepočítali – zamiloval se do manželky „zdroje svého DNA kódu“. Ostatně, podle Clonning Industries byla láska jen ve starých knihách, na které již pět generací nesáhli, vyjma červů, nikdo. Přišel den, kdy měli jít na setkání střední školy. Na setkání se však dlouho nezdrželi, jelikož to nebyla škola, jak ji znáte. Byly to jen počítače, ze kterých vedly kabely. Žáci tam za jediný rok přišli osmkrát, připojili se ke kabelům a roční vědomosti jim samy zalezly do hlavy. Na srazy se chodilo jen ze zvyku, vždyť

žáci ani jeden druhého neznali. Střední škola končila devátým rokem lidského života, vysoká škola dvanáctým rokem života.

Proto se ihned po slavnostním přípitku (který jakýsi vousatý čtyřřadvacetiletý chlapec pronášel: „Na demokracii, na stát!“) vytratili směrem k Jelenímu mostu. Zde se Diana zastavila. „Pamatuješ, Jane? Tady jsme se kdysi setkali. Je to už šest let.“ - „Ano,“ řekl klon, avšak v hloubi duše křičel bolestí, nic z toho si totiž nepamatoval.

„Seděla jsem tady...“ ukázala „...a hleděla jsem do vody. Pak jsi přišel a zeptal ses mne, na co hledím,“ usmála se. „Tehdy jsem si přála, aby mne voda Otavy odnesla až do moře. Přála jsem si uniknout tomuhle nesmyslnému světu, téhle „civilizaci“. Slíbils mi, že změníš svět tak, aby získal opět smysl. Byla jsem naivní.“ Jan 02 jí pevně sevřel ruku. „Nyní obnovuji tento slib, co jsem ti kdysi dal. Přisahám, že vrátím světu smysl, že ho změním,“ řekl, ale v hloubi duše věděl, že to nedokáže. Je jenom klon.

Taxikoptéra ho dovezla na chatu. Byl rozhodnutý. Pová svému majiteli o všem. O tom, jak se zamiloval. Snad bude poté dost našťavaný, aby ho zničil, jeho bytí změnil zpět v nebytí, ze kterého vzešel. Vstoupil do chaty. Jan byl napojený na spoustu hadiček, uzavřený v kyberprojektoru. Jana 02 přemohla zvědavost. Vyrobita ho jedna z největších firem a pro větší uspokojení zákazníka vložili i hackingový program. Výjev ho praštil jako pěst do oka. Jan virtuálně zahýbal své ženě s tou dívkou z Clonning Industries... Jan 02 byl bezradný. Co má dělat? Takhle to přece nesmí zůstat. Svět ho přijal, aby byl otrokem, přestože se o takový život neprosil. A pomalu se mu do myšlenek vkrádal plán, jak se z otroka stát člověkem.

Jana náhle někdo vytrhl z kybersvěta. Jen se stihl rozkoukat, zjistil, že ho dva svalnatí muži táhnou někam pryč. „Co se to sakra děje?“ zeptal se. „Je mi líto, ale při tvé výrobě muselo dojít k nějaké poruše. Příkaz pána ti má být svatý,“ řekl jeden ze svalnaticů. Podíval se na svoji ruku, tam se nacházel náramek označující klony. Tu spatřil Jana 02. „Ty! Já tě zabiju!“ vykřikl. Muži mu ihned přelepili ústa. „Vidíte? Zcela se zbláznil! Nejdříve mne neposlechl a teď mne chce zabít,“ promluvil Jan 02 k jednomu ze zaměstnanců. „Moc se omlouváme za způsobené potíže, rozebereme ho na molekuly a vrátíme vám vaše peníze. A vaše žena se samozřejmě nic nedozví,“ řekl druhý ze zaměstnanců Clonning Industries a poté oba i s Janem nastoupili do transportní helikoptéry. Jan 02 se usmál, vzal si mobil a objednal si taxikoptéru na cestu domů. Už se rozhodl, jak splnit svůj slib Dianě. Pokusí se svět změnit psaním sci-fi příběhů.

Tuto povídku sponzoroval Clonning Industries, a.s. Pozor! Snížili jsme cenu klonů o dvacet procent - i vy si je nyní můžete pořídit. Veškeré vaše dotazy rádi zodpovíme na adrese:

clonning-industries.service@seznam.cz

3. místo v literární soutěži o Jihočeskou žabku 2011

**Jan JIRKOVSKÝ, SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola
s právem státní jazykové zkoušky, České Budějovice**

To snad není pravda...

Málokdo má co říct, ale stále někdo mluví. Holky „žvaní“ o novém klukovi ve škole a kluci o tom, kdo má větší penis. Kež by všechno utichlo a alespoň na chvíli zmlklo, křik, smích, pláč i nářek, auta, vlaky, letadla i bijící zvony a zůstali tu jen ptáci a stromy s větrem v korunách, hlasitý déšť, silná bouře a ten nádherný zvuk přílivu. Sním o dnech, co nepřijdou, a nemám chuť ani sílu za ně bojovat. Mým snem je zbaběle prospat život v teplé posteli, v představách, v temné písni démonů čtyř stěn a jejich chorálů opěvujících mou opilost.

Jsmu duše černé jako nejtmaší, stinná noc a nic nás nezachrání v dnešní plastické době, umístěné na dně igelitové tašky, kde se její ruce po nás sápu a nutí nás ke zhoubnému dobru. Chci být zlo, zabiják radosti. Vést boj proti všem klaunům, s falešným smíchem a naučenými gesty. Rozhodl jsem se být nožem, schovaným za zády. Čekám, kdy udeřím a nikomu nic nedaruji. Jsem jed, klamavý arzenik, bez chuti a bez zápachu, chci vypálit své jméno hluboko, ale nezanechat stop, a přesto jsem sám klaunem, šílencem ve svém ghettu, tápajícím stranou mimo vše, ale natolik chápajícím, že nemůžu popřít nic.

Každá žena je prostitutka, každý muž je voják ve svém nitru a podstatě. Kreslíš to, co kreslit musíš, ale bez kamer a čirých oken, za závěsy všeho studu, jsi bičovaný pes a miluješ to, večer co večer, noc co noc. Styď se! Kaj se! Pros o vykoupení! Karty leží na stole moc dlouho na to, aby ses změnil, tak se s tím smíř a posbírej zbytky své rozervané odvahy a zkus ukázat, s čím hraješ. Neobrátils je, jako všichni v téhle směšné partii šachů, fraška, tragikomedie. Mírně osvětlené pódium ošklivých panen, oblečených v Evině rouchu, svalnatá těla chlapců s křivými zuby. Působí to svůdně na publikum zavšivených zvířat. Slintají, kopou a křičí, chlapci se svíjejí kolem nich pro pár slov otcovského uznání a dívky? Ach, ty dívky. Svět jim patří, ale ony světu ne. Žití je bizarní, tak zkus hledat meze. Meze bez hranic a hranice nepřekročitelnosti. Hledej dál svatý grál s milióny pošetilců, snůlků a ztracenců okolo.

Neplač, synu, stačí jen malý kousek nenávisť, špetka apatie a jsi člověk bezstarostný, ještě psa, sobotní diskotéku, přátele, kterým nemusíš věřit, byt 3+1 s okny, za nimiž je jediný strom z celého města, mlaskající rodiče, prášky na spaní, prášky na bolest, antidepressiva, psychiatra, alkohol, příležitostný sex se svou prsatou dívkou, práci, co tě nebaví, nedělní nicnedělání, televizi a budeš rád, že tu smíš být. Pod modromodrým nebem můžeš dál mluvit, i když nemáš co říct.

3. místo v literární soutěži o Jihočeskou žabku 2011

Záhadná záměna?

Den se chýlil ke konci a nic nenasvědčovalo tomu, že mi hravý osud vyvrátí jinak celkem klidný a normální život z obvyklých kolejí. Avšak opak byl pravdou.

Tyhle úterní dny nemám ráda. Jsou tak dlouhé, nudné, člověk by řekl, že snad ani nejde mít tolik špatných hodin za sebou. Ještě, že mám svou oblíbenou hudbu. Kde bych bez ní byla? Pustím si nejlepší skladbu a bude mi dobře. Jenže co to? Kazeta se vůbec nechce rozehrát a já slyším jen praskání. Vyndávám ji, abych zjistila příčinu, je celá potrháná. Ale ne. Se skleslými rameny ji házím do koše a přemýšlím, co se mohlo stát. Pak si náhle vzpomínám, že mám přece půjčené to zvláštní CD od kamarádky. Zkusím tedy to. Stojím nad přehrávačem a poslouchám, co se bude dít. První noty se linou z repráků. Je to docela příjemné, ale tu hudbu neznám. Přijde mi, jako by byla z jiné doby. Pak náhle začne celé cédéčko přeskakovat. To snad není pravda! To už vážně nevydržím, vyskakují z křesla. Jednou do toho bouchnu, podruhé, a stále nic. Prašším do toho ještě potřetí a najednou se se mnou točí celý svět.

Svůj pokoj nevidím, jen černočerná tma všude okolo mě. Cítím nepatrný vánek na tváři. Někam snad padám? Letím? Přijde mi, že je to pomalé, trvá to snad celé roky. Tu se probírám z mdlého stavu a pozoruji, co se to kolem mě stalo. Můj pokoj není mým pokojem. Stěny holé, žádný koberec, stará dřevěná okna a oprýskané dveře. Je tu jen postel, židle a dvě skříně. Žádná elektronika. Voní to tu dřevem, smůlou, a cítím, že se něco páli. Slyším odněkud hlasy, ale nevím, co jsou zač. Jsem zvědavá. Otevírám dveře, rozhlížím se po tom zvláštním domě. Pak cítím něčí ruku na svém rameni. Srdce se mi zastavuje, pomalu se otáčím. Předě mnou stojí usměvavý, vysoký muž. Má dlouhé vlasy a vousy. Podivně oblečení. Jen černé kalhoty s bílou košilí a vestou. Látká vypadá hrubě. Nic podobného neznám. Z kapsy mu vykukují kapesní hodinky. Stále se na mě dívá, oslovuje mě zvláštním jménem a říká mi, abych šla dolů na snídani.

Celá popletená scházím schody. Vidím u stolu ženu s podobnou barvou šatů, ale na hlavě má čepec, který jí zahaluje vlasy. „Dobré ráno, posaď se, vezmi si chléb a mléko, budeš jej potřebovat.“ Pokyvuji hlavou a nechápavě zírám. U stolu sedí ještě tři menší děti. Dva kluci a jedno děvče. I ti se usmívají. Jsou oblečení stejně jako ten muž a ta žena. Jím chléb. Pořád netuším, co se to děje. V hlavě se mi přemílá spousta myšlenek. Je to snad sen? Nebo opravdu skutečnost? Kdo jsou ti lidé? Kde to jsem? Co se to děje? Z přemýšlení mě vytrhne opět žena a povídá: „Vezmeš dnes s sebou sestru na pole, prosím? Chtěla vidět orné koně. Já s otcem musíme do města. Hoši pojedou s námi.“

Jen přikyvuji a v hlavě se mi rojí další otázky. Orné koně? Sestra? Otec? Pole? V tu chvíli mi dochází, kde jsem se ocitla. Ale jak je to možné, to mi jasné není. Tohle je přece viktoriánská doba. To oblečení. Ten dům. Jistě to tak musí být. Zřejmě se mi rozzářily oči, protože se na mě opět všichni podívali s úsměvem.

Po snídani se všichni vydávajíme uskutečnit své plány. Beru nejmladší sestru a jdeme na pole. Přijde mi naprosto jasné, co dělám, kam jdu. Jako kdybych to už někdy dělala. Dokážu s naprostou automatickostí připojit rydlo za koně. Je to lehké, až se mi z toho tají dech. Opět se mi v hlavě ozývají otázky. Jak to, že to dokážu? Vím, co dělám, jenže jak to, že to vím? Tak s nejmladší sestrou, jejíž jméno ani neznám, ořeme půdu a zpíváme si písničky. Slunce ostře pálí. Je mi horko.

Až teď si teprve všímám, co mám na sobě. To samé. Šaty celé černé a bílý čepec na hlavě. Teď už se nedivím, že mi je takové teplo. Přijíždějí matka s otcem. Velký vůz mají plný nejrůznějších věcí. Židle, stoly, lampy, prkna - spoustu prken. Přibíháme se sestrou k vozu. „Na co jsou všechny ty věci? A co budeme dělat s těmi prkny?“ Otec se na mě otáčí: „Ty jsi

zapomněla na zahradní slavnost? Děvče, vždyť se na ni tolik těšíš. Týden se krátí, slavnost je již v pátek a dnes je úterý. Máme pramálo času a spoustu práce.“

Týden běží dál a opravdu běží velmi rychle. Práce je každý den dost. Já si pomalu zvykám, že se mi tohle nezdá. Asi jsou to moji rodiče a já měla pouze hloupý sen o vymoženostech z budoucnosti. Každý den nám přijíždí pomoci mnozí lidé z okolí. Všichni jsou moc milí a jak je vidět, mají mě rádi. Usmívají se na mě. Práce jde pak hned o něco lépe. Jeden den před námi vyrůstá pódium, další den lampová cesta. Nakonec je tu čtvrtek. Ženy začínají péct. Voní to všude jídlem, až se člověku sbíhají sliny. Také přikládám ruce k dílu. Nemůžu se na svůj výtvar vynadávat. Absolutně nevím o tom, že umím péct, natož tak dobře, ale tenhle dort je dokonalý. Vypadá jako krtina posázená jahodami, oříšky a čokoládou. Slavnost se neúprosně blíží. Je tu pátek. Už se jen dotahují maličkosti. Aby plamen lamp správně hořel a nikoho nepopálil. Aby stoly byly přichystané jen k usnednutí.

Přijíždějí hosté. Je mezi nimi opět spousta lidí, kteří mě očividně znají, ale já je nikdy neviděla. Nebo si to alespoň myslím. Kapela hraje písničky. Ty písničky, které jsem slyšela linout se z mého přehrávače. Jsem zmatená, nevím, jestli se mi to zdá, nebo ne. Náhle mě nějaký mladík tahá od mých myšlenek. Chce si zatancovat. Chci říct, že neznám kroky, ale to už tancujeme a já bez zaváhání poskakuji správně do hudby.

Celý večer si náramně užívám. Kapela hraje skvostně. Mluvím s tím chlapcem, dozvídám se příběhy, příběhy a přistihuji se, že se až moc často směji. Asi mi s ním je dobře. Jenže stejně rychle jako utekl celý týden, utíká i tenhle večer. Nechci, aby skončil. Moc se mi líbí. Jenže je pozdě. Zábava utichá. Všichni se rozjeli domů. Tak i my jdeme do domu, rozloučíme se, popřejeme všem dobrou noc a usínáme. Já tentokrát s myšlenkou, že je tu krásně a prostě sem patřím.

Ráno mě probouzí podivné zvuky. Když se rozhlídnou, nemůžu věřit svým vlastním očím. „To snad není pravda! Co je tohle za hloupý vtíp!“ rozkřiknu se po pokoji. Jsem snad opět v budoucnosti? Nebo jsem se právě probudila ze skvělého snu? Vtom vrazí do dveří rodiče. Ti praví rodiče. „Ty jsi doma! Kdy jsi přišla, kde jsi byla? Proč jsi nenapsala, nezavolala? Víš, jaký jsme o tebe měli strach?!“ sype na mě mamka otázky. Snažím se otevřít pusu na odpověď, ale nemám šanci, protože se přidává i taťka: „Co si myslíš, že vyvádíš? Jak to vypadáš? A kde jsi byla?“ Už nemůžu víc čekat, a tak řeknu, ať mě stípnou, že se mi to vážně nezdá. Koukají na mě užasle, ale udělají, co chci. Uleví se mi, vtom ale slyším podivný zvuk. Takové tiché pískání. Něco jako... něco jako když se protáčí CD. Proboha! Vyskočím z postele a jen tak tak vypínám přehrávač ze zásuvky. Tak tohle bylo o fous.

Obracím se na rodiče s otázkou, jak dlouho jsem tu nebyla. „Ty si snad nepamatuješ, kdy jsi odešla? Včera odpoledne jsi přišla naštanvá z školy, když jsme tě chtěli jít rozveselit a obejmout, už jsi tu prostě nebyla. Jen to CD nešlo pořád zastavit,“ pohodila mamka hlavou směrem k přehrávači.

Nezmínila jsem se o svém dobrodružství, ale hned další den jsem CD vrátila kamarádce: „Nevím, co na tom CD je, ale je nebezpečné.“ Podívala se na mě šibalským pohledem, pak na mě mrkla: „Pěkné, vid', užila sis tu oslavu v minulosti aspoň pořádně?“

3. místo v literární soutěži o Jihočeskou žabku 2011

Podzim

Je ráno, hodně brzy ráno. Čas, kdy většina lidí klidně podřimuje pod vyhřátou dekou, před sebou ještě pár sladkých hodin spánku. Tady ale ne, je tu chladno a přes mlhu není vidět na krok, ale mně to nevadí, i přesto to tu mám ráda.

Na úzké cestičce, která je poseta listím všech druhů a barev, tu a tam najdu krtčí noru, ale po krtkovi není ani vidu ani slechu, zřejmě už bude na místě.

Z cestičky sejdu na rozkvetlou louku, která se na mě už z dálky směje svým šibalským úsměvem plným dvojsmyslů, musím se na chvíli zastavit a vydechnout. Po chvilce se pohnu a najednou se mlha rozestoupí, klesne k zemi, a jakmile se dotkne louky, mění se v kopretiny. Možná proto mám tohle místo tak ráda, překvapí mě, i když čekám tu největší neplechu.

Přede mnou se objeví stovlnkaté jezírko a hned za ním ta největší vrba, kterou si dovedete představit. Jen to zkuste, vybavte si ten nejvyšší smrk, který jste v životě viděli, a alespoň desetkrát jej znásobte, takhle obrovská je pro mě tahle životodárná vrba.

Za pár minut bude svítat, už by tu všichni měli být, ale já nikoho nevidím. Napiji se z jezírka, voda je chladná a naprosto průzračná. Chutná jako dešťové kapky s trochou lesního mechu. Jezírko je obestoupené vysokou trávou a mám štěstí, najdu i pár sedmikrásek. Chutnají svěže a trochu kysele.

Jdu vstříc vrbě, která přede mnou rozvine své větve a listy a pohltní mě dovnitř svého starého kmene.

Je tu teplo a skrze větve sem probleskuje denní světlo. Najdu svoje místo vystlané mechem a listím, na kterém vždycky lehávám. Voní mnou. Složím pod sebe svoje zadní nohy, přední natáhnu před sebe a hlavu položím na ně. Čumák mám vnořený do podzemního listí, které voní samotou a barevností. Klíží se mi víčka a mám těžkou hlavu.

Počkám tu na ně, krték zřejmě zase zapomněl.

Čestné uznání v literární soutěži o Jihočeskou žabku 2011

Děda

Začalo to, když mi bylo šest. Měla jsem úžasného dědečka, který mi četl vždy před spaním pohádky. Milovala jsem tyhle chvíle, měl velice příjemný hlas. A vždy dokázal tak krásně přečíst napínavé pasáže. Pamatuji si, že později mi nečetl pohádky, ale příběhy, které si psal během života do deníčku. Byly to příběhy o tom, jak poznal babičku, kdy se narodila maminka, ale také příběhy z jeho dětství. Příběhy, které psal sám čas.

Jenže když mi bylo deset, můj milovaný, drahý dědeček zemřel. Vím, že jsem plakala hrozně dlouho. Nemohla jsem na něj přestat myslet, ale jak plynul čas, vzpomínky byly čím dál rozmazanější. Jako kdyby někdo vzal gumu a postupně je gumoval, až do poslední vzpomínky. Maminka mi říkala, že to je jen kvůli tomu, že dědeček od nás odešel a já se snažím potlačit žal. Ale od mých deseti let jsem si nevzpomněla ani na jeden okamžik, který jsme spolu strávili.

Když mi bylo šestnáct let, měla jsem do školy za úkol napsat náš rodokmen. Napsala jsem všechny členy, které jsem si pamatovala. Samozřejmě tam byl i dědeček. Jenže jsem si na nic o něm nemohla vzpomenout. Tak jsem začala pátrat v jeho věcech, ale nic jsem nenašla. Nemohla jsem si vybavit jedinou věc o něm. Cítila jsem, že je to důležité! Bylo mi smutno. Ptala jsem se maminky, a ta mi řekla, jestli si vzpomínám na ty večery, kdy mi předčítal. Jen kvůli ní jsem řekla, že ano. V mysli jsem však neměla nic, než jen prázdno. Bylo to velice deprimující.

O dva roky později, to už mi bylo osmnáct let, jsem měla za úkol napsat něco o osobě z mé rodiny, která doprovázela mé dětství. Nejdříve jsem chtěla psát o tatínkovi. Tak jsem začala u jeho dětství. Jenže mě to nebavilo. Ne, že by tatínek měl nudný život, ale chyběla tam správná jiskra. Tak jsem začala u maminky. Už jsem měla napsané nějaké články o maminčině studiu, vyznamenání, přijetí na vysokou školu. Maminčin život byl jinačí, něčím prozářený. Jako kdyby tam byl neznámý chemický prvek, který ten život prosvítil čímsi zlatavým. A když jsem se podívala znovu na všechny údaje, články, útržky a drobnosti, ten prvek tam byl. Bylo to jedno jméno, které se opakovalo všude.

To jméno bylo něčím podstatným. Okolo něj se točilo magického, tedy spíše zajímavého. Začala jsem ho studovat, ale nic mě nedovedlo k tomu, kdo to je. Tak jsem se zeptala maminky. A maminka se jen udiveně koukla a řekla: „Zlato, vždyť to je tvůj dědeček.“ Řekla jsem, že si dělám legraci a odešla jsem. Tu noc jsem nespala.

Pokoušela jsem se zkoumat jeho život a dozvědět se něco víc. Díky tomu jsem se rozhodla nepsat o mamince, ale psala jsem o dědečkovi. Takže jsem začala od začátku. Dokonce jsem zašla do knihovny, hledala informace v matrice na magistrátu, ale o jeho životě tam nebylo nic. Samozřejmě, že mě zajímaly některé věci. Něco chybělo a já nevěděla co. Byla jsem bezradná, a tak jsem to na určitou dobu vzdala.

Po půl roce jsem pořád nic o dědečkovi neměla. A k odevzdání práce jsem měla už jen týden. Pátrala jsem intenzivněji než kdy dřív. Zanedbávala jsem kvůli tomu rodinu a přitele. Kamarádky byly našťavané. Jenže já pořád nic neměla. Už jsem to znovu začínala vzdávat, tentokrát definitivně. Tvářilo se to beznadějně. A tu noc, kdy jsem šla po ulici, abych si vyvětrala hlavu, jsem si vzpomněla.

Šla jsem okolo řeky a tam byl transparent s nápisem „TO SNAD NENÍ PRAVDA“... V ten moment jsem si vzpomněla na dědečka, jak pokaždé, když se něco stalo, tohle řekl. Pamatuji si to přesně. Říkal: „To snad není pravda, to pískle zase vyrostlo!“, to bývalo na mě, nebo „to snad není pravda, oni se zase hádají!“. Nevím, proč jsem si vzpomněla zrovna na

tohle. Ale tahle první vzpomínka rozjela neuvěřitelnou spirálu dalších krásných vzpomínek. A já věděla, že to zvládnou.

Práci jsem psala celou noc. Nespala jsem ani minutu, jen tiše vzpomínala na ty vzácné chvíle. Občas mi ukápla slza. Netuším, jestli to byla slza štěstí, naděje, nebo smutku ale bylo to fascinující. Kolik jsme toho spolu prožili. Tu esej jsem odevzdala do termínu. Když jsem ji přednášela, byla jsem unavená, ale stejně jsem ji přednesla, jak nejlíp jsem mohla. Také jsem z ní dostala výbornou známku.

O tři roky později jsem se vdala. Šla jsem přestěhovat věci z mého pokoje od rodičů do našeho nového domu. A hle, co jsem nenašla? Dědečkův deníček. Hodila jsem ho mezi své věci a odvezla domů. Ještě ten večer jsem sedla a začala číst. Byly to neuvěřitelné příběhy. Tolik věci, které děda zažil. Jaký byl v dětství rošťák. Co udělal pro babičku a pro nás. Co všechno dokázal...

Po týdnu čtení po večerech jsem dočetla poslední list. Byl to vzkaz a byl pro mě. Stálo tam: „Můžeš studovat můžeš být šikovná v něčem jiném. Život ti ukáže, kterým směrem se máš vydat. Avšak nikdy nedbej na pomluby druhých a jdi si za svým snem. Neplač proto, že tě něco hluboce raní, plač proto, že jsi nemohla udělat víc. Pomáhej druhým a oni pomohou tobě. Tvůj děda.“ A já věděla, že jsem tam, kde opravdu být mám. A také, že můj děda byl, je a vždy bude se mnou.

To snad není pravda aneb Zase ráno!

Ta bestie už zase řinčí! Ještě ne... Cvak, zamáčknu ho... To snad není pravda, už zase! Vždyť jsem si šla lehnout teprve před chvilkou. Cvak. Ranní ptáče dál doskáče? Kdo vymyslel takovou hloupost? Kdyby bylo na mně, den by klidně mohl začínat třeba v poledne nebo ještě lépe odpoledne. Rozmýšlel se, jestli vylezu pravou, nebo levou nohou, fakt nemám čas. Jsem ráda, že vůbec vylezu.

Šourám se do koupelny, chvíli váhám, jestli odraz v zrcadle je opravdu můj. Kruhy pod očima? Zbrusu nový pupínek na bradě? Včera tam přece nebyl! Zbytek rozmázlé řasenky? A ta mapa zmuchlaného polštáře na obličeji! Místo toho, abych popadla do jedné ruky hřeben a do druhé kartáček na zuby, odcházím s mně vlastním ledovým klidem do kuchyně uvařit si voňavou kávičku. Sedím u stolu a snažím se začít den. Pokouším se myslet na něco hezkého, co mě dnes čeká, ale nejde to. Už aby byl večer, půjdu si brzo lehnout. Pohled do vedlejšího pokoje s vyhrátou postelí mě fascinuje. Cítím měkkost polštáře, jemné povlečení mi šustí pod hlavou, zaujímám svou oblíbenou polohu na břiše, zavírám oči...

Břink! Káva stéká ze stolu, odkapává z pruhovaného ubrusu na běžový koberec. Zřejmě jsem opravdu vstala z postele levou nohou napřed a tu pravou nechala zavrtanou v teploučké posteli. Nesnáším rána!

Pohled na hodiny mě vymrští ze židle. To snad ne! Sedm dvacet? V rychlosti na sebe navlíknou zmuchlané oblečení válící se u postele, rukou prohrábnu vrabčí hnízdo na hlavě a pupínek nepupínek sahám po bundě, která kupodivu visí na svém místě na věšáku. To já sama? Asi jo. Vtom mi oči sjedou dolů a na mě civí dvě bosá chodidla. Ponožky! Beru to úprkem zpátky do pokoje. Ponožky... Ponožky... Hlavně, že mám nalakované nehty na nohou ohnivě rudým lakem. Mám jednu! Ještě druhá, kam jsem ji jenom... Přeházím voňavou postel, přehrabu kopu oblečení na sedačce, na stole mezi zbytky včerejší večeře taky nic. Tak jo, budu „free“, jdu jen s jednou. Přeskakuji odpadkový koš. Au! Odpadky se válí po podlaze. Jé, ponožka. Růžová? To asi nebude moje. Nevadí. Ještě klíče. Řítím se ze dveří, schody беру po dvou. Stánek na rohu беру oklikou, stejně jízdenky nemají, a v rychlosti píšu sms na Dopravní podnik. Proháním mezi spokojeně klábosícími lidmi na parkovišti u nákupního střediska a konečně dofuním na zastávku. Pozdě. Tramvaj se mi vysmívá koncovými světly i zlověstným cinknutím. Do školy dorazím s dvacetiminutovým zpožděním a zjištěním, že batoh s učením zůstal někde v chaosu mého pokoje. To se mi snad jen zdá.

Konečně odpoledne. Ploužím se domů s vidinou spánku. Hned se zachumlám a budu spát a spát, aby mě to proklaté ráno zas a znovu nedostalo. Člověk, který vynalezl postel, by měl dostat přinejmenším Nobelovu cenu. Jak muselo být na světě krásně, když ještě nebylo všechno domyšleno! Lidi se probouzelí postupně podle toho, jak se komu zrovna chtělo nebo jak mu velel jeho močový měchýř. A pak se nějaký chytrák jednou ráno probudil a řekl si: „To se mi to hezky vstává, v tuhle dobu se ode dneška budou probouzet všichni.“ A bylo to. Neřešil, jestli to vyhovuje ostatním. Hlavně, že to vyhovovalo jemu. Ránem se pokazí celý den.

Ještě posledních pár metrů a jsem doma. Tentokrát neberu schody po dvou, ale pomalu kladu nohy na schodnice. Ten trapas, když jsem ráno rozrazila dveře do třídy a třídní na mě štěkl: „Zouti!“ Při pohledu na barevnou kombinaci mých ponožek všichni řvali smíchy. Cestou z před síně do pokoje ze sebe shazují kusy oblečení, pohladím barevný polštář celý den trpělivě čekající, až si ho zase večer pěkně smotám pod hlavu, a pouštím počítač. Jen se kouknu, co je nového, kdo co okomentoval a kdo mi píše...

Cože? Tři ráno? To přece není možný, vždyť jsem jen „zkoukla“ tři filmíky a chvilku byla na „facebooku“.

Ta bestie už zase řinčí! Ještě ne... Cvak, zamáčknu ho... To snad není pravda!

To snad není pravda

V mnoha situacích, ve kterých se v životě nacházíme, můžeme zareagovat větou: „To snad není pravda!“ Věta, která vyjadřuje popírání, je však zákeřnější, než by se zdálo. Protože popírat můžeme jak krach na burze, tak to, že nám mladší sourozenec polil oblíbené tričko kečupem. Nyní si shrneme, jakého druhu může tato věta být, a hlavně – jak se zachováme, jak je proneseme a jak vyzní pro okolí.

Jako první si vezmeme nejběžnější způsob – nazvěme ho OTRÁVENÝ. Používáme ho v takové chvíli, kdy se stalo cosi, co nás nepříjemně překvapuje, o čem jsme si mysleli, že už to nenastane. Například, když přijde neočekávaná písemka z látky minulého roku, nebo když tchyně ohlásí vánoční návštěvu, ačkoli měla v tu dobu přistávat na Bahamách. Jak se zachováme? Tedy, výraz tváře je zcela otrávený. Pro zvýšení efektu je dobré protočit oči v sloup a tento pohyb následovat pohybem hlavou. Zhluboka se nadechneme a proneseme: „To snad není pravda...“ Větu řekneme vcelku, bez větších mezer. Důraz nedáváme, necháme větu plynout a na pra- klesneme hlasem dolů.

Další z možností, jak tuto větu využít, je způsob tzv. HYSTERICKÝ. Vhodná je situace, když jsme naprosto šokováni, kdy se stane věc, která nám překazí všechny plány – dobré je také mít předtím miliony dalších starostí a přizvat na pomoc vyčerpanost a přepjaté nervy. Samozřejmě, pro některé jedince není potřeba ani starostí nebo vyčerpanosti, stačí jejich přirozené vlohy pro hysterii a špatný odhad toho, co je důležité a co ne. Konkrétní chvíle mohou být například, když na dlouho plánovanou svatbu po mnoha bezesných nocích a dnech plných stavění svatebního stanu, obvolávání hudby a objednávání jídla přijede svědek ženicha v poněkud nešťastném a velmi podnapilém stavu, anebo když se vám den po manikúře zlomí nehet. V takových chvílích posadíme hlas výš, než je obvyklé – ideální je oktáva – vytřeštíme oči a tváříme se tak, aby každý ihned poznal, že se nám stala katastrofa. Naši větu vyřkeme hlasitě a hystericky. Opět bez mezer, nyní však dáváme důraz na pra- a hlas zvedneme ještě výše, než jak jsme začínali. Jen si dejte pozor, aby v tuto chvíli nezačaly praskat skleničky.

Další způsob je tzv. BLAHOSKLONNÝ. Je to typický způsob, kdy si odmítáme připustit, že to, co nám kdosi druhý oznámil, je skutečně pravda, a snažíme se to zlehčit a zmírnit – protože kdyby to byla pravda, znamenalo by to katastrofu. Jednou ze situací může být, pokud jste zlý miliardář, snažící se ukrást nejmocnější zbraň na světě, a se všemi svými možnostmi a schopnostmi jste nedokázal zabránit partě malých dětí, aby vám to překazila. (Nic si z toho nedělejte. Ony to vždycky překazí – kdo taky kdy slyšel o tom, že by nějaký člověk

s nekalými úmysly získal to, co chce!) Tak tedy, ve chvíli, kdy děti prchají z vašeho obrovského domu, přichází do vaší kanceláře velmi nervózní šéf vašich osobních strážců a oznamuje vám, co se stalo. Zakloníte se na židli a ruce si složíte do stříšky. Zle, velmi zle se usmějete a pohlédnete na toho dva metry měřícího muže jako babička, která se dívá na svou vnučku (tedy spíše jako vlk, který se chystá sežrat Karkulku). Nadechnete se a krátce se zarazíte, vzduch chvilku držíte v sobě, pak se usmějete ještě šířeji a vyslovíte: „To snad... není pravda...“ V této větě se krátce zarazíte po snad, důraz dáte na ne-, a pokud chcete zvýšit účinnost, je dobré přidat tichý úsměšek znějící v pozadí slova pravda. Větu necháte neuzavřenou, jako předzvěst výhrůžky, která pravděpodobně bude následovat.

Poslední z tady zmíněných, ne poslední z existujících, je tzv. způsob ZOUFALÝ. Otrávení je dávno za námi, hysterie je málo, blahosklonnosti už nejsme schopni – jediné, co nám zbývá, je být cele a nefalšovaně zoufalý. Chvilí k zoufalství v tomto světě není málo. Může to být úhyn oblíbeného domácího zvířátka, zvednutí hladiny oceánu o celé dva metry nebo zjištění, že se Brad Pitt natrvalo rozchází s Angelinou Jolie. Chvilí zoufalství a popírání pravdy najdete také v mnoha amerických romantických filmech. V každém takovém přijde moment krize – je to většinou třetí čtvrtina filmu. V takových chvílích hlavní hrdina pohlédne do očí hlavní hrdince a s výrazem nejhlubší lítosti, protože sám ji upřímně miluje, jí sdělí, že musí odejít. Tak. A teď nastává chvíle pro naši oblíbenou větu. Hlavní hrdinka dlouho hledí na svůj protějšek... dlouho... dlouho... přitom mělce a přerývavě dýchá. Pak zamrká svými krásnými umělými řasami a zašeptá: „T-to... snad... není pravda...?“ Hlas se jí chvěje, na konci je lehce zabarven tóny hysterie a zvednut do tázavého tónu. Tělo by mělo být napjaté. Důležité je působit křehce, velmi křehce - hlavní hrdinka musí vypadat, že pokud se jí něco stane, rozletí se na miliony kousíčků.

Hrdina odejde a hrdinka zůstává zoufalá a zraněná sama. Samozřejmě, děj pak pokračuje mnoha zápletkami, ale to je zase v režii jiných vět, například: „Ty ses vrátil!“ „Nemohl jsem tě opustit...“ a jim podobných.

Možnosti zde popsané jsou jen zlomek z těch ostatních, a samy mají mnoho podmožnin, které můžete malými změnami v obličejí, tónu nebo hlasitosti všechny vyzkoušet. Ovšem, neberte to na lehkou váhu - odhadnout, která situace vyžaduje který způsob, je nadlidský úkol. Záleží na spoustě drobností, ale doufám, že se vám to podaří. Snad vám tedy má příručka bude aspoň trochu k užítku. Hodně štěstí v popírání našeho nepochopitelného světa a situací v něm!

Čtvrtek 18.

Existuje mnoho lidí, kteří trpí tzv. triskaidekafobií, což je strach z čísla 13, či dokonce paraskaidkatratriafoí, což je strach z pátku 13. Ale náš muž nemá strach z čísla 13. Ani z pátku 13. Evžen Stehno, o kterém vám budu vyprávět, se bojí čtvrtku 18., na což neexistuje žádný odborný název. Pokaždé se totiž dějí divné věci...

Toho rána, ve čtvrtek 18., se Evžen probudil ve své posteli jako obvykle. Ráno probíhalo rutinně, ale bohužel od příchodu do práce bylo všechno nějak jinak... Evžen zamračeně vkročil do pekárny U Preclíku, kde pracoval jako pekař a příležitostný myč oken, a zběžně zdravil své kolegy. Čtvrtek, čtvrtek 18., hnalo se mu hlavou. Jasně si vzpomínal na tu příhodu před 22 lety...

Tenkrát mu bylo pouhých 9 let. Léto vždy jako malý trávil u svého strýce na vesnici. Často si hrával s místními dětmi, ale tento den byli zrovna všichni na nedělní mši v kostele, a protože nebylo „do čeho pichnout“, jen tak ležel na břiše v zahradě, nečinně kýval nohama a poslouchal rajský zpěv ptáků.

Najednou si ale něčeho všimnul: O hrušeň, která stála přímo uprostřed zahrady, byl opřený dlouhý žebřík. Sahal až k nejvyšším větvím mohutného stromu a z jeho vrcholu bylo vidět na celou zahradu i statek. No a co asi Evžena napadlo... Rychlostí větru vyšplhal až na poslední šprucli té jedinečné příležitosti a očima jestřába začal prozkoumávat okolí z ptačí perspektivy. Ač ho slunce svými silnými paprsky nepříjemně oslňovalo, ostře viděl lidi hemžící se na návsi u kostelíka, psa štekajícího na pošťáka, který právě roznášel nedělní noviny, děvčata skákající přes švihadla, jeleny u lesa pasoucí se na stinné loučce a káně, které lačně kroužilo nad polem pšenice a vyhlíželo svou kořist. V tu chvíli... Byl králem. Byl králem této hrušně i celé vesnice a polí okolo. Byl králem celého světa! Poslepu zašátral v pravé kapse lačových kalhot. A hele! Šroubek! Evžen se na něj zamyšleně podíval, když vtom mu hlavou probleskl nápad... Naposledy se zahleděl na šroubek, rukou se natáhl pro jeden z mála zelených plodů, které zrovna začínaly žloutnout, a pak ho nevidanou silou zatlačil až pod slupku hrušky ve své dlani - stejně jako Neil Armstrong zarazil americkou vlajku do povrchu Měsíce, když na něm stanula jeho pravá noha.

Nyní však Evžen seděl na oné hrušni a užíval si zářijových slunečních paprsků. Byl čtvrtek. Čtvrtek 18. Ač už začala škola, přijel na víkend oslavit strýcovy narozeniny. Rodiče a další jeho příbuzní se vesele bavili na dvoře, ale pojídat narozeninový dort či tancovat do rytmu dechovky, to Evžena moc nebavilo. A tak vylezl na hrušeň. Hořce zalitoval, že už jsou všechny hrušky, které měl v dosahu, očesané. Kež by tak dosáhl alespoň na jednu hrušku a mohl ochutnat její sladkou, mírně nahořklou chuť... Tak silně si přál, aby alespoň nějaká spadla na zem...

V tak raném věku neměl ani potuchy o tom, že každá myšlenka je zhmotnitelná a stačí si jen něco silně přát a pevně věřit, že se to stane. Vtom kolem něj cosi prosvíštělo. Evžen se zděšeně podíval na zem. Hruška! Evžen seskočil s větve a celý nadšený se jal pojídat ten úžasný plod naší matičky Země. Sotva se však zakousnul do onoho sladkého kousku ovoce, cosi ho ostře zabolelo v přední části horní dásně. S kyselým výrazem ve tváři byl Evžen přinucen sousto vyplivnout. Jazykem si přejel po čelisti. Proboha! Chyběl mu kousek prvního zubu. Zděšeně se podíval na hrušku. Jen kraťoučkou vteřinu zíral na zelenožlutou hroudu dužiny ve své dlani, a pak mu to docvaklo!

No to snad není pravda! Šroubek!

Toho dne musel Evžen akutně k zubaři. A jako mnoho dalších dětí, ani on neměl zubaře zrovna v lásce. Tenkrát se zapíšíhl, že už si vždycky bude dávat pozor na to, co jí.

Byla to snad jen hloupá shoda náhod, nebo zasáhl osud? Uběhlo jen několik měsíců od té události se šroubkem, ale malého Evžena pořád něco trápilo. Navíc už zase byl čtvrtek 18. Měl v sobě jakýsi neblahý pocit. Pociť, že se něco stane...

A nebyl daleko od pravdy. Zrovna si to metelil do školní jídelny, když vtom mu noha sjela do díry v asfaltu zalitém chodníku a... Křup! V kotníku to prapodivně zakřúpalo a Evžen se skácel v bolesti na zem. Zlomil si kotník! A samozřejmě, že následovala zase návštěva doktora.

Ale takovéhle podobné věci se mu stávaly každým rokem. Jednak si zlomil zub a kotník, jednak si jednou pohmoždil žebro, ale také si ve čtrnácti letech zarazil obrovskou třísku do nosu, když se kvůli roli brankáře při fotbale pral se svým spolužákem a jeho přítel-nepřítel ho praštil klackem do nosu.

Ale ne vždy se na čtvrtek 18. zranil. Leckdy se děly docela děsivé či dokonce nechutné věci. Jednoho dne, naštěstí už nebyl malým dítětem, ale dospělým mužem, hledal nějaké společenské šaty ve skříni svého strýce. Ale namísto obleku našel jakýsi obrovský igelitový pytel. Když ho otevřel, našel v něm chuchvalec vlasů. Vlasů? Strýc se mu nakonec nerad přiznal, že si všechny své vlasy od svých čtrnácti let skladuje. Prý jen tak, prý je to jeho zlozvyk. A to, uznáme, je přinejmenším dost divné. Ale to nejděsivější na tom bylo, že Evžen ten pytel s vlasy našel zase ve čtvrtek 18.!

Nebo mu dokonce po jeho 21. narozeninách v ruce vybuchl kabel od lampičky, zrovna když se ho chystal zapojit do zásuvky. To patrně proto, že si z něj jeho spolubydliči chtěli udělat legraci, a když byla šňůra vypojená, zapíchl do ní kousek jehly. Vždy, když přišel čtvrtek 18., se prostě děly divné věci. Ale to ještě nepřišel TENTO čtvrtek.

Evžen právě dorazil do práce. Lině pozdravil své kolegy a zaplul kamsi dozadu do pekárny. Pece už byly rozpálené na potřebnou teplotu, těsto bylo připravené, misky s knínem, soli a mákem na posyp už stály na stole. Vedle u pultu stál Josef a smažil koblihy, a tak Evžen popadl pracovní oděv a začal se převlékat. Zrovna si svlékal kalhoty, když vtom si uvědomil, že mu chybí klíče! Aha! Tak to byla ta cinkavá rána na přechodu, kterou zaslechl, když mířil sem. Neváhal tedy ani minutu a vřít se na ulici mezi auta tak, jak byl – bez kalhot.

A už to začíná, pomyslel si. Za pohoršených pohledů kolemjdoucích v mžiku sebral klíče z přechodu a pak upaloval zpátky do pekárny. Nejdřív zapletl několik housek a zaroloval pár rohlíků a vložil je do pece, potom připravil dva tácy plné obložených chlebičků, pak začal čerstvě osmažené koblihy plnit šlehačkou a nakonec je potřel sladkou karamelovou polevou. Ještě chtěl zatočit několik švýcarek, ale ještě než stačil sáhnout po hladké mouce, zazvonil telefon. Prodávačka jim prý onemocněla a že jestli by ji Evžen pro dnešek nezaskočil.

A tak si Evžen šel stoupnout za kasu, protože zrovna odbilo sedm hodin a pekárna U Precliku právě otevírala. Jen pár minut po otevření do krámků vkročil jakýsi podrážděný mladík, ne zrovna spoře oděný – celý v černém, s kabátem až ke kotníkům a šněrovacími botami až pod kolena a... s punčochou na hlavě.

„Dej sem peníze, dělej, nebo tě zastřelím,“ sykl nesmlouvavě ten hoch a zpod kabátu vytáhl revolver ráže 45.

V Evženovi hrklo a začala se mu strachy klepat kolena. Zamumlal cosi nesrozumitelného a neochotně mu podal veškerý výdělek z předchozích několika dnů. Mladík chňapnul po penězích. „A... Ještě mi dej tamhleto flašku rumu.“

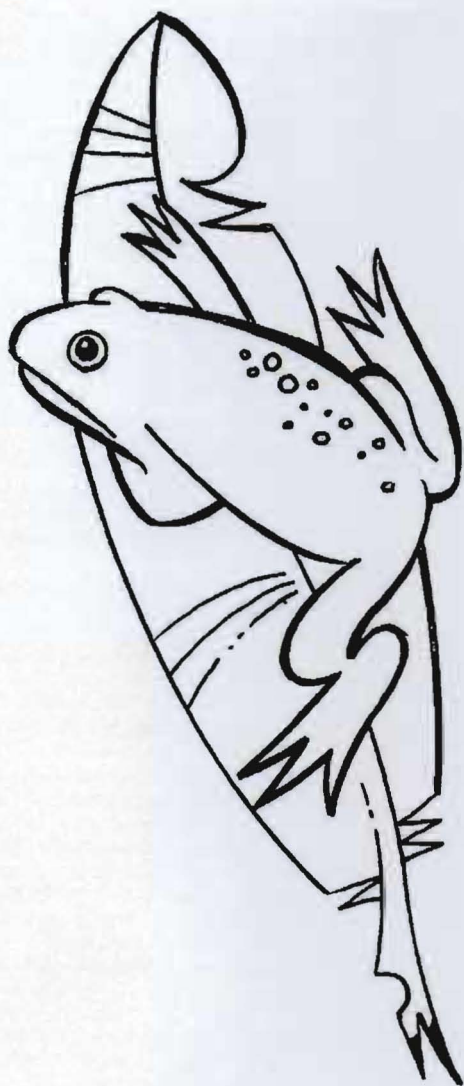
Evžen se otočil k polici, kam předtím mladík ukázal hlavní revolveru, pohledem sjel zloděje od hlavy až k patě, načež nevinně pronesl: „Když to já nemůžu, mladý pane. Copak já vim, jestli vám už bylo osmnáct let?“

„Jo? Zdá se ti snad jako nějaký malý děčko? Se podívej, že mi už osmnáct bylo!“ vykřikl hystericky onen lupič, z kapsy vytáhl občanský průkaz a strčil ho Evženovi pod nos.

„Opravdu,“ přisvědčil Evžen po chvíli a sklidem mu podal lahev alkoholu. Pak už jen sledoval mladíka, jak obezřetně opouští prodejnu. Jen co zmizel ze dveří, Evžen, ač právě prožil šok z pistole namířené přímo proti němu, se rozlehtal smíchy tak hlasitě, až to přilákalo Josefa a ostatní pekaře zezadu z pekárny s otázkou, co prý se mu stalo.

„No to snad není pravda! Takovýho blbce jsem ještě nikdy v životě neviděl!“ smál se Evžen dál a střídavě mezi kuckáním a záchvaty smíchu jim vypověděl, co se právě přihodilo. Prý mu ten zloděj ukázal občanský průkaz, takže si v klidu přečetl nejen jeho datum narození, ale i jméno a příjmení a dokonce si prohlédl jeho fotku. Samozřejmě hned nato Evžen zavolał policii a vše jim vypověděl. A mladý Patrik Vornáčka byl zadržen.

Toho dne Evžen uleh do postele se skvělým pocitem. Tak takhle zajímavý čtvrtek 18. tedy ještě nezažil...

Krajský úřad Jihočeského kraje
RNDr. Jana Krejsová
krejsova@kraj-jihocesky.cz

Jihočeský klub Obce spisovatelů
<http://spisovatelejih.blog.cz>